

Obsah

1 Úvod do problematiky	11
1.1 Vize dopravní telematiky	11
1.2 Historie telematiky	12
1.3 Definice dopravní telematiky	14
1.4 Organizace telematiky	16
1.4.1 Evropské a světové organizace	16
1.4.2 Národní organizace	18
1.4.3 Standardizační proces	19
2 Kategorizace a architektura	21
2.1 Kategorizace dopravní telematiky	21
2.1.1 Dopravní management měst	21
2.1.2 Dopravní management dálnic	25
2.2 Subsystémy pro zvyšování plynulosti jízdy	26
2.2.1 Řešení ekologických problémů	28
2.3 Architektura dopravně-telematických systémů	30
2.3.1 Pojem modelu dopravně-telematického systému	30
2.3.2 Pojem architektura telematického systému	31
2.3.3 Architektura telematického systému	33
2.3.4 Příklad vytvořené architektury	40
3 Dopravní management měst	41
3.1 Význam řídicích systémů	41
3.2 Hierarchie městských systémů	43
3.3 Přehled řízení dopravních sítí ve městě	44
3.3.1 Řízení dopravního uzlu	44
3.3.2 Řízení dopravní sítě	44
3.4 Řízení dopravních sítí	45
3.4.1 Řízení off line	47
3.4.2 Řízení on-line	48
3.5 Metoda pro optimalizaci řízení plošných útvarů - TRANSYT	49
3.5.1 Dopravní principy použité v TRANSYT	49
3.5.2 Intenzitní profil cyklu	51
3.5.3 Chování dopravního proudu uvnitř cesty	52
3.5.4 Zdržení	52
3.5.5 Zastavení	55
3.5.6 Optimalizační nástroje v programu TRANSYT	55
3.5.7 Závěr k metodě TRANSYT	58
3.6 Centralizovaná inteligence - metoda SCOOT	58
3.6.1 SCOOT	58

3.6.2	Detekce vozidel	59
3.6.3	Intenzitní profil cyklu	59
3.6.4	Predikce front	59
3.6.5	Kongesce	59
3.6.6	Měření dopravního chování	60
3.6.7	Optimalizace řízených parametrů	61
3.6.8	Úrovně optimalizace	63
3.6.9	Závěr k metodě SCOOT	64
3.6.10	Závěr k metodám SCOOT a SCATS	64
3.7	Systémy s decentralizovanou inteligencí	64
3.7.1	Popis metody MOTION	65
3.7.2	Management kongescí a nehod - modul CIM	68
3.7.3	Preference MHD	70
3.7.4	Výsledky řízení pomocí MOTION	71
3.8	Expertní metody řízení	71
3.8.1	Definice problému saturovaných sítí	71
3.8.2	Model zpoždění v dopravním uzlu	73
3.8.3	Úloha řízení saturované dopravní sítě	75
3.8.4	Expertní systémy	78
3.8.5	Architektura expertních a "měkkých systémů"	79
3.8.6	Řízení pomocí fuzzy metodiky	79
3.9	Požadavky na řízení na úrovni útvaru	80
4	Městská hromadná doprava	83
4.1	Hromadná doprava a telematika	84
4.1.1	Informace pro cestující	84
4.1.2	Informace v prostředcích hromadné dopravy	85
4.1.3	Intermodální doprava	86
4.1.4	Zvýšení bezpečnosti	87
4.1.5	Elektronické platby	87
4.2	Preference MHD	87
4.2.1	Pasivní preference	88
4.2.2	Aktivní preference	88
4.2.3	Absolutní preference	89
4.2.4	Podmíněná preference	89
4.2.5	Preference kontakty a preference bezkontaktní	90
4.2.6	Bezkontaktní preference - prvky pro výstavbu systému	92
4.2.7	Význam a přínosy preference	93
4.2.8	Centrální systém preferencí založený na GPS	95
4.3	Vozidla s právem přednosti v jízdě	96
4.4	Prostředky pro pomoc hendikepovaným osobám	97
4.5	Závěr	97
5	Doprava v klidu	99
5.0.1	Řešení DvK v závislosti na urbanistickém charakteru území	99
5.1	Základní prvky systému DvK	100
5.1.1	Parkovací kapacity na veřejných komunikacích	100
5.1.2	Hlídaná parkoviště	102
5.1.3	Parkoviště typu P+R	103
5.1.4	Koncepce naváděcího systému na parkoviště	104

5.1.5	Hromadné parkovací kapacity v garážových objektech	106
5.1.6	Automatické parkovací systémy	111
5.1.7	Informace o parkování na Internetu	114
5.2	Závěr	114
6	Dopravní řízení pozemních komunikací	115
6.1	Příčiny a důsledky nehod na pozemních komunikacích	115
6.1.1	Trendy a příčiny dopravních nehod	115
6.1.2	Systémy pro zvýšení bezpečnosti na silnicích	116
6.2	Systémy pro zvýšení plynulosti a bezpečnosti jízdy v linii	119
6.2.1	Liniové řízení - RLTC	119
6.2.2	Výsledky řízení, pilotní projekt	124
6.2.3	Řízení vjezdu na dálnice	127
6.2.4	Preference obsazených vozidel	128
6.3	Inteligentní dálnice	128
6.4	Závěr	131
7	Informační systémy	133
7.1	Zahraniční zkušenosti	133
7.2	Integrace informačních systémů do dopravního systému	134
7.3	Informační systém s působením na dopravní proud	136
7.3.1	TFIS (Traffic Flow Information System)	136
7.3.2	Technické řešení informačních displejů	137
7.3.3	Informační systém v individuálním vozidle - VICS	138
7.3.4	Technické prostředky ve vozidle	139
7.3.5	GSM-SMS	140
7.3.6	DSRC	142
7.4	Informace před jízdou	142
7.4.1	Informační kiosky	142
7.4.2	Internet	143
7.5	Závěr	144
8	Navigační systémy	145
8.1	Historický úvod do systémů pro určování pozice	146
8.2	Způsoby určování polohy vozidla	148
8.2.1	Přímé určení polohy	148
8.2.2	Nepřímé určení polohy	149
8.2.3	Senzory pro relativní měření	150
8.2.4	Gyroskopy	154
8.2.5	Senzory pro absolutní měření	154
8.3	Globální poziční systém	156
8.3.1	Další vývoj GPS	160
8.3.2	Přijímač GPS	161
8.3.3	Principy zpracování signálu v GPS přijímačích	162
8.3.4	Implementace GPS systému ve vozidle	162
8.4	Poziční systémy mimo GPS	164
8.4.1	QUICTRACK	164
8.4.2	Zaměřování pomocí senzorů – ETAK	166
8.4.3	Systém majáček	169
8.5	Celulární poziční systémy	171

